
KATARÍNA GILLEROVÁ
Příliš mnoho tajemství
motto román

Příliš mnoho tajemství

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

motto

Katarína Gillerová
Příliš mnoho tajemství – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

KATARÍNA GILLEROVÁ

Příliš mnoho tajemství

Praha 2021

Přeložil Adam Chromý

Tuto knihu věnuji synovi Radkovi,
jeho partnerce Jance a své rozkošné vnučce Soničce

Bezradnost

Dnešek se mi vůbec nepozdával. Už od rána mě provázel nepříjemný pocit. Nová šéfka mě zmátla svým podezřelým chováním.

Soustředěně jsem sledovala ručičku hodin v rohu prodejny a dumala nad tím, jestli půjdu domů zase až za tmy. Bylo sice teprve půl třetí, ale měla jsem skončit už ve dvě. Pohrávala jsem si s mobilem a už asi podvacáté jsem se snažila dovolat své nadřízené.

Ode dveří ke mně nakoukla Irena z vedlejšího butiku. „Mám ti vzít bagetu?" nabídla mi. „Nebo zamkneš obchod a půjdeš se mnou?"

„Vezmi mi ji, prosím," rozhodla jsem se a položila mobil pod pult. „Už se někdy stalo, že tady šéfka nebyla celý den?" zeptala jsem se. Začínala jsem mít obavy, jestli se jí něco nestalo.

„To určitě ne," zakroutila hlavou. „No… vlastně před dvěma měsíci, když jí zemřel manžel."

„Zemřel manžel?" zopakovala jsem nevěřícně. Pohledem jsem zabloudila ke skleněné vitríně, kde měla šéfka vystavené dvě vlastní značkové kabelky jako reklamu k upoutání pozornosti zákaznic. Louis Vuitton a Gucci. Když jsem sem nastoupila, řekla mi, že uzamykatelnou vitrínu jí nechal vyrobit manžel, když se kabelky rozhodla poskytnout k reklamním účelům. Nezmínila se ale o jeho smrti…

„Ano," přitakala Irena. „Tehdy tu měla celý týden nějakou brigádnici, ale osobně přicházela obchod otevírat a zavírat. Nechtěla jí nechat klíče, asi jí nevěřila. Chodila sem jako bez duše, jeho smrt ji strašně zasáhla."

Zvláštní, zamyslela jsem se. Proč se těch kabelek vzdala? Kolik žen by zaprodalo duši, jen aby se s nimi mohly producírovat po městě a ohromovat na společenských akcích druhé. Samozřejmě ženy, protože, ruku na srdce, muže tyhle věci vůbec nezajímají. Jen ženy jsou přesvědčeny o tom, že drahá kabelka zvyšuje jejich cenu, společenský status a atraktivitu…

Posadila jsem se na vysokou židli za pultem s pokladnou a sledovala lidi procházející kolem našeho obchodu ve velkém nákupním centru. Muži jej většinou míjeli bez povšimnutí, dámy však naše pestrá nabídka pokaždé zaujala. Některé obchodu věnovaly pozornost jen během chůze, jiné obdivovaly vystavené zboží nebo nahlédly dovnitř.

Minimálně tři si u nás něco koupí, když půjdou s nákupem ze supermarketu, odhadovala jsem. Viděla jsem v jejich očích dychtivost, nadšení z toho, když doma kabelku vybalí a budou se s ní chvilku mazlit, než se s ní druhý den nadšeně vydají do práce.

Dnes bude dobrá tržba. Jenomže už jsem měla být na cestě domů.

Nervózně jsem se procházela po prodejně, moje zelené lodičky klapaly po dlažbě. Barevně ladily s mojí blůzkou v černém kostýmku, v němž jsem se šéfce tak líbila.

„Elegantní kabelky může prodávat jen elegantně oblečená žena," zhodnotila mě u přijímacího pohovoru. Tehdy svým přísným pohledem přejela moje tenisky a ležérní oblečení. Následně jsem si vyslechla asi patnáctiminutovou instruktáž o tom, jak mám druhý den přijít do práce.

Bylo to k smíchu. Kdybych pracovala někde v centru Bratislavy a prodávala tam kabelky od tří tisíc eur nahoru, pochopila bych to. Ale v obchodním centru, kde byl jeden butik vedle druhého, se mi to zdálo přehnané.

Nic jsem nenamítala. Doma mám několik kostýmků i lo-

diček, stačí je sladit dohromady. Šéfku jsem mile překvapila. Když si mě změřila od hlavy až k patě, byla očividně spokojená. Sama byla ztělesněním elegance. Člověk by řekl, že snad prodává diamanty… Určitě zdobily její tři prsteny. Ani na krku a v uších neměla žádnou bižuterii, jen drahé šperky.

Proč mi ale nebere telefon?!

Irena mi přinesla bagetu. Přátelsky mi zamávala a zmizela ve vedlejším obchodě s pánskou konfekcí Admir. Moje znechucení z nevydařeného dne narůstalo s představou, že ji budu muset zase požádat, aby mi pomohla uzavřít kasu. Stejně jako včera. Netušila jsem, jak to mám udělat. Byla jsem bezradná, na šéfku jsem čekala celý den. Nakonec se mi ozvala až v půl deváté a požádala mě, abych obchod zamkla a druhý den ráno přišla o něco dřív. Měla jsem ho místo ní otevřít a převzít zodpovědnost za tržbu i zboží. To jsme si ale nedohodly. Kasu měla mít na starost ona. Ani ráno mi to neukázala.

Během těch dvou týdnů, co jsem pro ni pracovala, nenastal žádný problém. Až do včerejška.

„Můžete mi prosím ukázat tu červenou kabelku?"

Zvedla jsem oči. Měla jsem pravdu, zákaznice se tu stavila s nákupem ze supermarketu. Věděla jsem, že ta kabelka na sebe strhne pozornost jako rudá růže mezi bílými. Záměrně jsem ji tam umístila. Byla ze všech nejdražší.

Jemně po ní přejela prstem. „Kožená, krásná barva, přesně takovou jsem sháněla." Vypadala spokojeně. Paní Červená. Bavilo mě dávat zákaznicím přezdívky a tipovat, co je zaujme.

Bez váhání zaplatila kartou. Při odchodu si možná ani neuvědomovala, že se usmívá.

„Vidím, že paní Milena má schopnou pomocnici," řekla uznale Irena. Stála u vchodu a vyhlížela potenciální klientelu. „Dneska jsem neprodala ani jeden oblek, jen dvě košile a kravatu."

„Určitě už se sem chystá nějaký rozhazovačný zákazník," snažila jsem se ji povzbudit.

„Závidím ti tvůj obchod," povzdechla si Irena. „Chlapi chodí nakupovat jen zřídka, většinou jim stačí jeden sváteční oblek a jeden na běžné nošení. Někteří si vystačí dvacet let s jedním svetrem."

„To snad ne," zasmála jsem se.

„Třeba můj otec," zdůraznila.

Na poličce pod kasou mi tiše zavibroval mobil. Odvrátila jsem se od Ireny a přečetla si esemesku od Jakuba.

Jak to jde?

S mobilem v ruce jsem pomalu zamířila do zadní části obchodu a zavolala mu.

„Nějak se mi to přestává líbit," řekla jsem mu potichu. „Vypadá to, že i dneska tady zůstanu do zavíračky."

Na druhém konci bylo chvíli ticho. „No… Co se dá dělat," dodal Jakub zklamaně. „Dala ses do boje, tak musíš bojovat."

„Večer si určitě zapnu počítač a projedu e-maily," slíbila jsem.

„Budeš unavená, nemusíš," tvrdil dost nepřesvědčivě. „Celý den v tom nákupním úlu, to musí být peklo."

„Není to až tak strašné," namítla jsem. „Doufám, že se mi to promítne do odměn. A že šéfku nebudu muset hledat přes Interpol. Právě jsem se od kolegyně z vedlejšího butiku dozvěděla, že jí před dvěma měsíci zemřel manžel."

„Vážně?"

Před výlohou stála další zákaznice a prohlížela si vystavený sortiment.

„Musím jít," upozornila jsem Jakuba.

„Všichni tě pozdravují," dodal. „Chybíš mi, jsem bez tebe ztracený."

Telefon zmlknul. Zákaznice si nakonec koupila koženou

peněženku s barevnými kolečky. Tyhle veselé pokladničky, jak jsem jim říkala, šly dobře na odbyt.

Skoro hodinu jsem se nezastavila, pořád přicházely další ženy. Dvě z nich se podařilo přilákat do butiku i Ireně a přesvědčit je, aby manžela potěšily novou košilí a kravatou za akční cenu.

Přešla jsem do malého skladu v zadní části prodejny, kde jsem si konečně dojedla bagetu. Vedle krabic se zbožím už se tam vešel jen malý stolek se dvěma židlemi, kde šéfka dávala dohromady podklady pro účetnictví, a trezor, kam schovávala všechno důležité.

Pomalu jsem přežvykovala sousta bagety. Stále mnou rezonoval příjemný pocit z rozhovoru s Jakubem. Patřil do mého života od útlého dětství. Jeden bez druhého jsme neudělali ani krok. Každý den bez něj jsem byla jako bez srdce, bez duše, umírala jsem steskem. Byl jako můj bratr. Dokonce víc než bratr. Ani s Rosťou jsme si nebyli tak blízcí jako s Jakubem. Kdyby mi tenkrát někdo řekl, že bez něj budu muset vydržet i několik měsíců, nejspíš bych se uplakala k smrti.

Naše cesty vedly souběžně jako dvě přímky, až téměř splynuly ve společném bodu, odkud ta moje přímka rychle vycouvala. Už je to dávno… Byli jsme jiní, s úplně odlišnými názory, plány a představami o životě. Věděla jsem, že každý z nás jednou půjde svou vlastní cestou, ale zároveň tak, aby toho druhého neztratil z dohledu.

Navzdory úsilí jeho mámy.

Jakubův telefonát jako by mi rozjasnil den. Už na mě tolik nedoléhala tíha nechtěné zodpovědnosti, kterou jsem nepříjemně pociťovala od rána. Stejně jako v dětství, kdy mi stačil jeden rozhovor s ním a všechny pochmurné myšlenky se rozprchly do neznáma. Co mi to vlastně řekl?

Chybíš mi…

Usmála jsem se. Proč na něj musím pořád myslet? Na tón, jakým mi to řekl.

Jsem bez tebe ztracený…

Už jsem to od něj kdysi slyšela, jenže tentokrát se ta slova mé duše dotkla nějak jinak.

Znovu mi zavibroval mobil a vytrhl mě z přemýšlení. Rychle jsem si utřela prsty do kapesníku a málem vykřikla radostí. Konečně!

„Romano?" oslovila mě šéfka. „Zvládla jsi otevřít obchod? Jak to vypadá s tržbami?"

Překvapeně jsem vstřebávala její spršku otázek. Spíš jsem očekávala, že mi vysvětlí svoji nepřítomnost.

„Všechno je v pohodě," vyslovila jsem s napětím. „Prodala jsem tu červenou koženou kabelku. Mám u vás výhru deset eur, stačil mi na to týden."

„Zasloužíš si je!" Rozesmála jsem ji.

Já jsem ale v příliš dobrém rozmaru nebyla. „Včera mi s kasou musela pomoct Irena," řekla jsem vyčítavě. „A dneska? Měla jsem jít domů ve dvě. Co se děje? Nevím, na čem jsem. Nevím, kdy se tady objevíte…"

„Právě jsem ti to chtěla vysvětlit," přerušila mě s náznakem pokory v hlase. „Situace se mi nějak zkomplikovala, potřebuji si zařídit určité záležitosti, tak jsem tě chtěla poprosit… jestli bys to nezvládla ještě pár dní, vynasnažím se přijít koncem týdne."

„Až koncem týdne?" vykřikla jsem. „Vždyť mám smlouvu jen na čtyři hodiny denně." A to ještě tvrdila, že jen podle potřeby. Někdy dopoledne, jindy odpoledne.

„Připravím dodatek ke smlouvě. Všechno dostaneš zaplacené," slíbila. „Spoléhám na tebe, Romano."

„Zítra přivezou nové zboží," připomněla jsem jí.

„To zvládneš. Vždyť víš, jak jsme to udělaly, když jsi přišla poprvé," prohlásila nadějně. No jasně, pomyslela jsem si,

ale to jsme na to byly dvě. „Nezapomeň všechno zkontrolovat, než jim podepíšeš dodací list."

Svírala jsem v ruce mobil a nevěděla, co na to říct. „Jste mimo město?" zeptala jsem se. Doufala jsem, že kdybych měla nějaké problémy s příjmem zboží, mohla by se tady zastavit.

„Proč?" vyhrkla s leknutím. „Sháněl se po mně někdo?"

„Ne, ptám se jen tak, kdyby nastaly nějaké problémy." Znejistěla jsem. Proč se tak vyděsila?

„Věřím, že nenastanou," dodala s přesvědčením. „Přes den mám většinou vypnuté zvonění, když mám nějaké pochůzky."

Ukončila jsem hovor. Co může celé hodiny řešit? Vždyť jsem se jí nemohla od rána dovolat.

„Koukni tam nahoru, to jsou určitě fejky," zaslechla jsem ženský hlas.

Zvedla jsem hlavu. Před obchodem stály dvě ženy a hleděly na prosklenou skříňku s šéfčinými kabelkami.

„To vidím poprvé, že si někdo vystaví fejky jako reklamu," zasmála se druhá. Obě byly mladé a oči jim šibalsky zářily.

„Jsou to originály," ozvala jsem se, „patří majitelce butiku."

„To určitě!" zasmála se ta vyšší. „Takových kabelek by se žádná žena nevzdala. Každá by se chtěla takovým pokladem pochlubit."

„Nejspíš za poklad považuje něco jiného," vyslovila jsem ironicky. „Možná na to má jiný názor než vy."

„Pojď sem, Kamile, koukni na to," obrátila se k muži za svými zády.

Ženy se trochu rozestoupily a muž mezi nimi přišel blíže k pultu. V té chvíli se mi podlomila kolena, zastavil dech a zůstala jsem stát jako solný sloup.

„Romano?" zeptal se. „Co tady proboha děláš?" Překva-

pení v jeho tváři udivilo i jeho doprovod. Zaraženě mě hypnotizoval nechápavým pohledem se zvednutým obočím, jako bych vyvedla něco nepřístojného. „Co tady děláš?“ zopakoval.

Instinktivně jsem se zachytila police s vystavenými kabelkami. Jednu z nich jsem shodila na zem.

„Prodávám tady,“ oznámila jsem přiškrceným hlasem.

Obešel pult a přiblížil se ke mně. „Zbláznila ses?“ zašeptal. Ucítila jsem jeho vůni. Ještě stále jsem si ji pamatovala, vyvolala ve mně zmatek. „Kvůli tomuhle jsi studovala?“

Vyplašeně jsem si uvědomila, že Irena zdálky pozoruje, co se tady děje.

„Věnuj se těm dvěma,“ upozornila jsem ho potichu. „Je to neslušné.“

Zachytila jsem nesouhlasný záblesk v jeho tmavých očích. „Můžeš mi vysvětlit, co to má znamenat?“

Nemohla jsem mu odpovědět. Bylo nás tam na malém prostoru spousta. Jen jsem tam mlčky stála a v duchu si přála být odtud kilometry daleko. Vypadal ale, že bez mé odpovědi neodejde.

„Pomáhám tady,“ přiznala jsem tlumeně.

„Pomáháš?“ do otázky vložil ironický tón.

Konečně si uvědomil, že náš rozhovor poslouchají i jiné uši. Náhle se ode mě odtáhl a zamířil ven.

„Půjdeme už?“ zeptala se ho vyšší žena. Dobrá nálada už ji opustila. Před obchodem si mě ještě dlouze zadumaně prohlédla.

Bože, s tímhle jsem nepočítala! Tohle jsem opravdu nepotřebovala!

„A to mělo být jakože co?“ strčila Irena hlavu dovnitř.

„Překvapený známý,“ pokrčila jsem rameny. „Dlouho jsme se neviděli.“ Zatvářila jsem se lhostejně, adrenalin z nečekané návštěvy mi však rozbušil srdce na nejvyšší obrátky.

„Asi hodně dobrý známý, co? A dost zaskočený," ušklíbla se a vzápětí zmizela v butiku za zákazníkem.

Díkybohu že tady zrovna nebyla šéfka. Určitě by se začala vyptávat, a to by byl problém. Jak by si asi vyložila Kamilova slova?

Kde se tu zničehonic vzal? Před rokem tvrdil, že se má jeho firma stěhovat. Že by se přemístili někam sem? Doufala jsem, že už se tady víckrát neobjeví.

S hlavou plnou zmatených myšlenek jsem fungovala jako stroj. Zautomatizované pohyby, naučené odpovědi, úsměv, přání hezkého dne. V obchodě to šlo docela dobře. Prodala jsem několik kabelek, batohů a peněženek. Téměř dvě hodiny jsem se nezastavila, než ustal hlavní odpolední nápor. Potom jsem se na chvíli posadila na židli v zázemí prodejny a žíznivě jsem vypila dvě sklenice vody.

Adrenalin už ustoupil a dokázala jsem v klidu uvažovat. Byla jsem na sebe naštvaná. Doteď jsem se domnívala, že uplynulých devět měsíců stačilo k tomu, abych podobnou situaci ustála. Jak to, že se mi to nepodařilo? Vždyť mě Kamilova přítomnost úplně vykolejila. Ruce se mi při přebírání peněz třásly ještě dlouho po jeho odchodu. Ještěže většina lidí platila kartou. Nedokázala jsem se soustředit ani na částku, kterou mám vrátit. Musela mě na to upozornit zákaznice.

„Zítra přijdeš kvůli zboží dřív?" zeptala se Irena.

Přikývla jsem. „Konečně se mi ozvala šéfka, do konce týdne má nějaké zařizování. Pomůžeš mi s uzávěrkou i dneska? Bojím se, abych něco nezbabrala."

„Jasně, ráda," souhlasila ochotně.

Jaké štěstí, že Irena pracuje hned vedle. Je milá a ochotná vždy poradit a pomoct. Litovala jsem ji, že pracuje v obchodě s pánskou konfekcí. Tržby tam nikdy nebyly moc vysoké, snad jen v předvánočním období. Uvažovala o změně, ale

nakonec se rozhodla zůstat. Dala přednost práci bez stresu v příjemné atmosféře.

U vchodu jsem zaznamenala postavu. Zadívala jsem se tím směrem a zůstala stát jako opařená.

Ve dveřích stál Kamil.

Oči se mi rozšířily údivem. Vrátil se! Téměř po třech hodinách. Vešel dovnitř a zastavil se u pultu.

„Chci s tebou mluvit," řekl vážně.

Mlčela jsem. Srdce se mi opět rozbušilo, narůstala ve mně panika. Nechtěla jsem, aby ho slyšela Irena, tak jsem k němu přistoupila blíž. Naše pohledy se střetly.

„Proč jsi tady?" zeptal se. „Nerozumím tomu. Změnila jsi práci? Co se stalo? Je z tebe prodavačka? Kvůli téhle kariéře ses se mnou rozešla?"

„Kvůli tomu ne," zněla jsem nepřirozeně.

„Jak to, že ne?" namítl. „Měla jsi v plánu dostudovat, cestovat, dělat kariéru… Už žádné svatební plány, žádná láska… nic."

„Tišeji," upozornila jsem ho.

„Lhala jsi?"

„Já že jsem lhala?" zvýšila jsem hlas. „To říká ten pravý."

„Tak proč tady pracuješ?"

„Protože… mámina známá potřebovala sehnat narychlo posilu, neubude mě, když tady pár hodin denně vypomůžu," zalhala jsem.

„Nevzpomínám si na žádnou známou tvé mámy, co by měla obchod s kabelkama," podotkl. Z jeho tváře už však zmizel naštvaný výraz. Možná si uvědomil, že za ten necelý rok se mohlo ledacos změnit.

„Tuhle jsi neznal," rozvíjela jsem svou lež, „a tehdy navíc ten obchod ještě neměla."

„Nemůžu tomu uvěřit, Rusalko," kroutil nesouhlasně hlavou. „Dobře, přiznávám, že jsem možná udělal chy-

bu, když jsem tě tehdy poslal domů… Ale měl jsem o tebe strach. Nelituju toho ani teď. Dobře víš, jaké peklo se spustilo v noci a následující den."

„Neříkej mi Rusalko," namítla jsem.

Měla jsem zvolit ráznější tón, ale něco uvnitř mě mi v tom bránilo. Z paměti se mi vynořila vzpomínka křehká jako pavučinka mezi pampeliškami, spojená s Rusalkou, již měsíce našeho odloučení odsunuly do zákoutí mé mysli.

Mé dlouhé vlasy spadající na jeho nahou hruď po našem prvním milování. Rukama mi svíral boky, postupoval lehkými polibky po mém nahém těle, až jsem k němu sklonila hlavu. Prsty mi vpletl do rozpuštěných vlasů.

„Vypadáš nádherně, Rusalko," šeptal v přítmí pokoje.

Vím, že tu scénu nikdy nevymažu z paměti. Dlouho mi trvalo, než jsem si ji vytrhla ze srdce. Už se mi do něj nikdy nesmí vrátit.

„Pro mě zůstaneš navždy krásnou Rusalkou," pronesl Kamil zasněně.

„To už je všechno minulost," zdůraznila jsem.

Odstoupil od pultu a nervózně se rozhlížel po policích se zbožím. „Takže prodavačka kabelek," upřel na mě zkoumavý pohled, jako by se pokoušel proniknout do mé mysli a zjistit, zda říkám pravdu.

Nereagovala jsem. Ani on mi tehdy neřekl pravdu, proč mě poslal domů.

„Vezmu si tu krémovou," ukázal směrem nahoru, „i tu menší žlutou s dlouhým ramínkem."

„Crossbody kabelka," upřesnila jsem. Podíval se na mě překvapeně, jako by mi nerozuměl. „Z Itálie, kožená. Vhodná i do společnosti. To ramínko se dá odepnout. Tvoje dvě kámošky budou určitě spokojené," dodala jsem.

„Nekupuju je pro ně," odvětil odmítavě. Netušila jsem,

co zamýšlí. „A ještě si vezmu dvě pánské peněženky, taky už potřebuju novou."

Kdyby to byl kdokoliv jiný, jásala bych nad takovou tržbou.

„Potřebuješ dvě?" hlesla jsem.

„Druhá je pro tátu. Bude mít narozeniny…"

„Třicátého června," vyhrkla jsem bez rozmýšlení.

„Nezapomněla jsi," konstatoval spokojeně.

„K čemu ti budou dvě dámské kabelky?" vyptávala jsem se. „Chceš mi udělat tržbu?"

„A to je špatně?"

„No… určitě pro ně najdeš využití," v hlasu mi zazněla ironie. „Bude to všechno, nebo tě z naší nabídky oslovilo ještě něco dalšího?" Načítala jsem kódy z visaček.

„Můžeme si promluvit, až tady skončíš?" požádal mě.

Ani jsem nezvedla hlavu. „Nevím, do kdy tady budu pracovat. Mám smlouvu na dobu neurčitou."

„Myslel jsem, až skončíš dneska," zdůraznil.

Srdce se mi sevřelo lítostí. Připadalo mi, že vystupuje z hrudi a míří k němu. Zbytek těla si ještě dobře pamatoval, co ten rok pro mě znamenal. Varoval mě, že to odmítá znovu prožít, že ty týdny plné bolesti se už nesmějí nikdy vrátit.

„Končím pozdě a spěchám domů."

Pochopil, že tudy cesta nevede, a zkusil to jinak.

„Jak se má máma?"

Ruka se snímačem kódů se mi zachvěla. „Tak jako vždycky," odvětila jsem a postavila před něj dvě velké papírové tašky.

Pohlédl na ně, jako kdyby mu nepatřily. Nakonec si snad zboží nekoupí?

„Rusalko," začal. Neříkej mi Rusalko! chtělo se mi zakřičet. Ale ani jsem nemrkla, jako by se mě to oslovení netýkalo. „Chápu, že jsi se nechtěla vázat… Rozhodla ses tak, jak

ses rozhodla… Nechápu ale, proč jsme museli spálit mosty, proč všechno tak rychle skončilo. Myslel jsem, že prostě potřebuješ nějaký čas sama pro sebe, pro svoje plány…“

V duši jsem měla pošmourno jako v ten deštivý den. Nebe se tehdy otevřelo, aby na svět vylilo hektolitry vody. Často se mi zdá o tom, jak utíkám v lijáku celá promočená a nemůžu najít cestu domů. A potom uvidím dům, který má spoustu oken. Hledám to jedno, za nímž se skrývá odpověď na to, co potřebuju vědět.

Už od rána to vypadalo na problémový den. Nezačal dobře a ani tak neskončí.

„Každý z nás měl svoje plány,“ dodala jsem nakonec. „A kdo zná ty tvoje líp než ty?“ Ustoupila jsem od pultu, co nejdál od něj.

„Vůbec ti nerozumím,“ zamračil se.

Všimla jsem si Ireny, jak nás zpovzdálí soustředěně pozoruje.

„Jestli ty věci nechceš, vrátím ti peníze,“ navrhla jsem Kamilovi.

Odpovědí mi byl prudký pohyb, jímž popadl tašky z pultu a otočil se k odchodu. Ireniny oči zazářily nadějí.

„Mladý pane, dneska máme akční slevu na obleky včetně košile a kravaty,“ mávla rukou dovnitř butiku. „Máme velký výběr, vysokou kvalitu a bezkonkurenční ceny.“

Na chvilku zaváhal. „Máte i pyžama?“ zeptal se.

Irena zklamaně povzdechla. „Ne, ty ne,“ zakroutila hlavou. „Ale měla bych na vás krásný, elegantní oblek, padne vám jako ulitý. Jinde takový nenajdete.“

„Pyžamo koupíš kdekoliv,“ snažila jsem se jí pomoct.

Nevěřila jsem vlastním očím. Kamil zamířil s taškami do Irenina butiku. Možná bych tam nenápadně nakoukla přes sklo, kdyby nepřišly další dvě zákaznice, které stejně nic nekoupily.

Na rozdíl od Kamila. Přibyla mu další velká taška a Ireně široký úsměv na tváři.

„Dobře jste udělal, když jste si k tomu obleku vzal i košile a kravaty, těch není nikdy dost," chválila ho nadšeně. Pak vyšla z obchodu ven. Měl dnes Kamil v úmyslu tohle všechno nakoupit? Určitě ne!

„Jednu jsem vzal pro bratra," řekl Ireně. Pak se otočil ke mně a dodal: „Pokud se teda probere z kómatu."

Na čele mi vyrazil studený pot. „Kornel? Neříkej mi, že Kornel je… Co se mu stalo?" vykřikla jsem vyčítavě. Proč mi o tom neřekl dřív?

„Nevíme přesně," zamračil se. „Našli ho ležet v bezvědomí na kraji lesa, kam jezdíval na kole. Měl rozbitou hlavu zalitou krví…"

„Někdo mu ublížil?" Hlas se mi zachvěl. To nemůže být pravda!

„Nevíme," pokrčil rameny. „Nevíme, jak dlouho tam ležel. Našly ho děti, co běhaly po lese. Nikoho v okolí neviděly."

Představila jsem si Kornela, jak bez pomoci leží v trávě, a oči se mi zalily slzami. Kousla jsem se do rtu, abych se nerozplakala. Kamilův mladší bratr byl veselý kluk… Měla jsem ho moc ráda, ještě loni se zdálo, že bude můj švagr. Nestalo se tak, přesto jsme si spolu občas zavolali. Navíc chodil s mojí kamarádkou Dádou. Byla to velká láska, těšili jsme se, že všichni budeme jedna rodina. A pak se to najednou mezi nimi pokazilo. Přestal se s ní scházet. Naše čtveřice se rozpadla.

Musím to oznámit Dádě, napadlo mě.

Najednou mi bylo Kamila líto. Ve tváři měl smutek. Místo naděje na uzdravení bratra prožíval jen velkou nejistotu a bolest.

„A vaši?" vydala jsem sklíčeně.

Tašky v jeho rukách se zatřepaly v bezmocném gestu. „Přestali se hádat," odvětil. „Kdo ví, jak dlouho jim to vydrží."

Náznakem nám zamával a vydal se dlouhou chodbou k východu z obchodního centra. Sledovala jsem, jak se metr po metru vzdaluje. Srdce mi bez přestání našeptávalo: Běž za ním!

Přidržela jsem se dveří, abych to neudělala.

Byt mých rodičů ve mně svou atmosférou vyvolával nepříjemné pocity známé už z dětství. Žaludek se mi rozechvěl. Pokaždé bylo zlé znamení, když z obýváku nebyla slyšet televize.

Zase je máma nemocná?

Rychle jsem se v koupelně opláchla. Pootevřenými dveřmi jsem zaslechla tátův tichý hlas.

„To nemůžeš pokaždé… Pojď, zkus se vyspat. Už přišla Romana." Jeho slova ke mně pronikala přerušovaně, jako když má mobil slabý signál.

Vešla jsem za nimi. Rodiče seděli v přítmí na pohovce, máma se opírala o tátovo rameno. Zase to přišlo. Už dlouho se nic nedělo, ale věděla jsem, že předčasná radost se nevyplácí.

„Neměla jsi v tom obchodě pracovat jen čtyři hodiny?" zeptal se táta. Hodiny ukazovaly skoro jedenáct.

„Šéfka má nějaké problémy, tak mě požádala…"

„Nemůžeš pokaždé pracovat dvanáct hodin denně," namítal otec.

Všimla jsem si mámina prázdného pohledu. Strach ve mně narůstal.

„Mami, není ti dobře?" pohladila jsem ji po rameni. Jestli znovu skončí v nemocnici, vrátí se z ní jen stín. Pokusila se o úsměv, tak chabý, až mě zabolelo u srdce. „Přinesla jsem ti dárek." Z hedvábného papíru jsem vybalila krásnou koženou, barevně zdobenou peněženku. Vložila jsem ji mámě do útlé ruky.

„Děkuju, Romanko," pousmála se. „Doufám, že mi zítra bude líp, předepsali mi nové léky."

Pohlédla jsem na tátu. Tentokrát to snášel líp, ale když probíhalo mistrovství světa v hokeji nebo fotbale, před tmavou obrazovkou trpěl stejně jako máma. Televize musela být vypnutá, mámě to nedělalo dobře. Obdivovala jsem tátu, jak celé roky, už od mého dětství, statečně snášel tyto situace, i když se naštěstí neopakovaly tak často jako dříve. Jemu léky nikdo nepředepisoval, musel být v naší rodině vždy ten silný, který nese všechny problémy světa na svých bedrech.

„Mami, už si běž lehnout," pohladila jsem ji po ruce. „Spánek ti jen prospěje."

Když jsem se později zavřela ve svém pokoji, nedokázala jsem se zbavit tísně. Číhala tam na mě, připravená kdykoliv se zakousnout do mého nitra. Ve sprše jsem se ze sebe snažila smýt tíhu toho dne, hlavně Kamila a jeho smutné oči. Obraz Kornela na nemocničním lůžku se smýt nedal, obava o něj se mísila s obavou o mámin duševní stav.

„Zůstaneš s mámou sama," říkávala mi Dáda, „chlapi takové ženy opouštějí, chtějí veselé a zdravé, chtějí si užívat." Tvrdila to s takovým přesvědčením, že jsem každým okamžikem tátu očekávala říct: „Odcházím." Bála jsem se, že už ho nikdy neuvidím. Dodnes žiju s touto větou vrytou do podvědomí.

Unaveně jsem si sedla na rozestlanou postel. Tyto čtyři stěny byly prosyceny mým smutkem a obavami. Nepomohlo jim vymalování ani nové uspořádání nábytku. Stály tu od dob, co jsem začala vnímat svět kolem sebe.

Prý jsem byla uplakané miminko. Ještě jako dvouletá jsem se v noci často budívala a volala mámu, jako by mě někdo unášel pryč. Usínala jsem vedle ní v posteli a svírala v drobné dlani její noční košili.

Jednou mi babička přinesla velkého plyšového ledního medvěda s růžovým jazykem v pootevřené tlamě. Byla jsem

příliš malá, abych si to pamatovala, ale ten pocit radosti se uhnízdil hluboko v mém podvědomí. Vzala jsem méďu do náruče a celou noc jsem ho nepustila. Dokázala jsem s ním sama usnout a volání mámy konečně ustalo.

Pamatuju si, jak jsem hladívala jeho jazýček, jehož barva nejspíš uspokojovala moji mysl stejně jako hebký bílý kožíšek, který mi často sloužil jako polštář.

Ani narození bratra Rosti nevneslo do mého života tolik radosti jako bílý plyšák Ole.

Podle všeho jsem byla zvláštní dítě. Dokázala jsem si hrát sama, pokud jsem měla výhled na mámu a Oleho.

A potom jednoho dne máma zmizela.

Táta s námi zůstal několik dní doma, pak k nám přišla nějaká teta, která Rosťu nosila v náručí a vařila nám, když táta přišel z práce. Vycítila jsem, že něco není v pořádku.

„Maminka je unavená, je u doktora," říkal mi táta.

„Proč tak dlouho?" ptala jsem se.

„Je to jen týden." Pohladil mě po vlasech.

„Kolikrát se ještě vyspím, než se vrátí?"

Táta si znepokojeně přejel dlaní po čele. „To ví jen pan doktor."

Každý den jsem na mámu čekala a říkala Olemu, jak jsou doktoři zlí, protože ji nepustí domů. Po večerech na mě doléhala tíseň. Jen Ole věděl, jak jsem nešťastná. Netušila jsem, že si na máminu nepřítomnost budu muset zvykat. Dnes už vím, že se na ni zvyknout nedá.

Po nocích jsem plakávala do Oleho bříška, abych zahnala nesnesitelný smutek po mámě. Aspoň že táta přicházel z práce domů, to byla moje jediná jistota. Vnášel do mojí zmatené dětské duše pocit bezpečí.

Smutek z máminých pobytů v nemocnici střídala obrovská radost z jejích návratů domů. Žila jsem ve vlnách strachu, beznaděje, a pak můj svět zase získal zářivé barvy.

Jako na houpačce.

Nechápala jsem, co se s mámou děje, když se necítí dobře, nevstává z postele a její léky nezabírají. Až později mi to babička vysvětlila slovy, kterým jsem rozuměla.

„Jako by se smutek celého světa skryl do maminčina srdíčka. V nemocnici jí to srdíčko pomáhají uzdravit."

„A proč se tam ten smutek vrací?"

„Protože maminčino srdíčko je moc citlivé," odvětila babička.

Dodnes se mi ta slova vybavují, protože byla poslední, co jsem od ní slyšela. Zemřela nerušeně na verandě svého domu. Jeli jsme s tátou na její pohřeb. Mámu z nemocnice nepustili a Rosťa zůstal u známých.

Možná proto jsem byla taková samotářka, což mi vydrželo dodnes. Nechápala jsem všechny ty události, které mě zraňovaly, potřebovala jsem se s nimi vyrovnat o samotě.

A potom přicházely dny, týdny a měsíce, kdy bylo všechno v pořádku. Máma zase pobíhala po bytě s vysavačem, vařila rajskou polévku a vybírala Rosťovi z vlasů špagety, které si tam nevědomě zamotal.

Když jsem nastoupila do první třídy a Rosťa do školky, nastala pro všechny velká změna. Tehdy si máma našla novou práci a moje samotářská duše byla přinucená vykročit do neznáma do třídy plné dětí, což ve mně vyvolávalo zmatek.

Všimla jsem si ho hned, jak jsem vešla do třídy. Byly v ní už téměř všechny děti rozesazené v lavicích po dvou. Seděl v poslední řadě sám, pravou ruku v sádře měl položenou na lavici. Pamatuju si, jak se ke mně otočil. Stála jsme ve dveřích s mámou za zády. Plavé vlasy mi padaly do čela. Vykročila jsem k němu jako zhypnotizovaná.

Když jsem se k němu posadila, jako bych našla své druhé já. Součástky lega do sebe zapadly, vytvořily pevné spojení a moje samotářství zůstalo v místnosti s hračkami.

„Měla jsi někdy zlomenou ruku?“ zeptal se mě.

„Ne,“ odvětila jsem. „Jak budeš psát?“

„Naučím se levou,“ usmál se.

Zachytila jsem pohled ženy, která stála vedle učitelky a něco jí zaníceně vysvětlovala. Od té doby jsem ji v této situaci viděla nespočetněkrát. Byla přesvědčená, že každou maličkost musí zařídit osobně a musí se za každou cenu tvářit příjemně a úslužně. Ten den jsem jejímu zdánlivě upřímnému úsměvu uvěřila, záhy jsem se ale přesvědčila o jeho falešnosti.

„To je moje máma,“ poznamenal a otočil se ke mně. „Jen tobě dovolím, abys mi na sádru něco nakreslila.“ Poodhrnul si rukáv, čímž odhalil nápis na konci sádry: Jakub.

Zahleděla jsem se mu do očí. Když roztáhl ústa do úsměvu, všimla jsem si, že mu chybí přední zub. Rázem jsem k tomu blonďáčkovi pocítila silné sympatie. Připomínal mi mého Oleho – spolehlivého a všudypřítomného.

Máma ještě stála ve dveřích a v jejím strnulém postoji jsem vytušila úlek. S úžasem nás pozorovala, bledé rty měla přísně sevřené. Napětí v její tváři polevilo, až když jsem jí zamávala. Potom už rodiče museli odejít pryč. Uvědomila jsem si, že se na mě máma vůbec neusmála.

Od první vteřiny, co jsem se k němu rozhodla přisednout, se Jakub stal mým věrným společníkem.

Kdybych jen tušila, jakými peripetiemi projde náš vztah během těch let, kdy se dostane do víru nejrůznějších turbulencí.

A moje máma! Zbožňovala toho malého rošťáka od prvního dne, co se u nás doma ukázal. Při jeho první návštěvě se rozhodla připravit nám palačinky s meruňkovým džemem, jindy nám na dvůr udělala chleba ve vajíčku, který zbyl i pro další děti.

Můj bratr nadšení pro Jakuba nesdílel. Jako maličký intuitivně odmítal projevy máminy vstřícnosti vůči každému vetřelci. Pokaždé se chytil její nohy a nepustil se, dokud jsme s Jakubem neodešli.

Později, když už byl o něco starší, se posadil vedle mámy a žárlivě střežil každý její pohyb a dotčeně sledoval její ruku, když Jakuba hladila po blonďatých vlasech. Ty Rosťovy byly tmavší a rovné. Musím přiznat, že ho po nich nehladila tak často jako Jakuba. Zato však Jakuba neobjímala tolik jako mého bratra.

Byla jsem tichým pozorovatelem souboje o máminu pozornost. Nijak jsem se do něj nezapojovala. Někde na dně duše jsem s obavami vyhlížela den, kdy všechno zmizí společně s máminou přítomností a já se opět zavřu v dětském pokoji se svým Olem a zmatenými pocity.

Dva měsíce po nástupu do první třídy Jakub už opět používal pravou ruku. Dosud kreslil do sešitu kruhy a vlnovky levou. Na ty moje neměl.

„Takhle, koukej," kreslila jsem elipsu mezi dvěma linkami v jeho sešitě. „Je to jako vajíčko od slepice z kurníku."

„Od slepice z třetího patra," zasmál se tiše Jakub. „Znám jenom tuhle… Máma tak říká jedné sousedce." Nemotorně se pokoušel napodobit moje tahy pravou rukou, kterou měl dlouho nepohyblivou.

„A tohle," táhla jsem čáry po druhém řádku, „je jako had, co vrtí ocasem v trávě."

„Jako ta zmije ze čtvrtého," zašeptal Jakub.

Překvapeně jsem vzhlédla od sešitu. „To máte v domě celou zoologickou zahradu," poznamenala jsem.

„Jak to jde?" zjevila se u nás Jakubova máma. Naklonila se nad stůl. „Je to přímo ukázkové," řekla nadšeně.

„To Romča," upřesnil. „Já mám ty čáry ještě roztřesené."

„To nic, Jakube… však se zlepšíš," dodala zklamaně. „No…," obrátila se ke mně, „z tebe musí mít máma radost."

Sklonila jsem hlavu a pozorovala čáry v sešitě. Co jí mám na to říct? Že jsme s tátou a bráchou zase sami, že na mě padá úzkost z obav o mámu, že mi strašně chybí a vůbec nevím, kdy se vrátí?

„Máma je teď v nemocnici," hlesla jsem.

„V nemocnici?" zvolala překvapeně. „Co se jí stalo?"

„Je na psychiatrii. Ale vrátí se, pokaždé jí tam pomůžou."

„Pokaždé?" Zdálo se mi, že je nepříjemně překvapená. „To tam byla už víckrát?"

Mlčky jsem přikývla. Z její reakce jsem vycítila, že jsem udělala chybu, a potom jsem si to celé roky vyčítala. Byla tou poslední, kdo se měl tuhle informaci dozvědět. Ne sousedka ze čtvrtého, to ona byla zmije. Dokázala hbitě a mrštně ublížit. Nikdo v její blízkosti si nebyl jistý, jakým způsobem každou informaci zneužije.

„No… to jsou mi věci," zamumlala si pod nos.

Odešla a ve mně se probudily nepříjemné výčitky. Jako bych udělala něco špatného. Bylo mi těžko z máminy nepřítomnosti. Když jsem přišla k Jakubovi, těšila jsem se na jeho mámu jako symbol ženy v domácnosti. Namísto toho jsem se tam setkala jen s odmítavým postojem, chladem a nezájmem. Nikdy mi nic nenabídla, ani čistou vodu, natožpak jídlo jako moje máma Jakubovi a dalším dětem.

Nechodila jsem k nim často, ale když máma mívala těžké stavy a náš byt byl ponořený v tichu a tmě, radši jsme dělali úkoly u Jakuba.

Pamatuju si na den, kdy jsme měli do školy nakreslit obrázek na téma podzim, listy zbarvené odstíny země a slunce… Seděli jsme rameno na rameni, z culíku se mi uvolnil neposedný pramen, který jsem si stále upravovala sponkou.

„Ty tvoje vlasy jsou jako struny," zasmál se Jakub.

„Vždyť ty tvoje taky," podívala jsem se na něj. „I barvu máme stejnou."

„Nemáte stejnou barvu," vykřikla Jakubova máma odmítavě. „Ty máš o něco tmavší vlasy." Stála mezi dveřmi a tvářila se, jako bych ji tou větou urazila.

Neměla mě ráda. Od chvíle, kdy jsem jí řekla o mámě, chlad z jejích očí sálal jako z otevřené ledničky. Já jsem se vnitřně bouřila, cítila jsem se potrestaná za něco, za co jsem nemohla.

„Možná je mám tmavší, paní Turanová," ozvala jsem se, „ale ostatní si to nemyslí. Dokonce se nás učitelé ptají, jestli nejsme sourozenci." Byla to pravda. Když přišel do třídy někdo, kdo nás neznal, myslel si, že jsme bratr a sestra.

Nevěděla jsem, že ji tím naštvu ještě víc.

„To si přece nikdo nemůže myslet! Ty jsi z úplně jiné rodiny. To musí být každému jasné na první pohled."

Jak z úplně jiné rodiny? dumala jsem zmateně. Jako dítě jsem k paní Turanové vzhlížela s důvěrou, odezva z její strany však nepřicházela. V tom věku jsem její odstup nedokázala pochopit. Myslela jsem si, že se chovám nějak nevhodně.

Zlom nastal na začátku školního roku v druhé třídě. Po příchodu do školy jsem postřehla, jak si Jakubova máma přede dveřmi sborovny povídá s naší třídní učitelkou. Po začátku hodiny se ukázal důvod její návštěvy.

„Jakube," oslovila ho třídní, „přesedni si sem, do druhé lavice, odteď budeš sedět tady."

Jakub překvapeně zvedl hlavu. Já taky. „Proč?" zeptal se.

Učitelka otevřela třídní knihu a něco do ní zapsala. „Protože tento rok máme jiný zasedací pořádek," odvětila.

Jakub se rozhlédl po třídě. „Není jiný," namítl.

„Vem si svoje věci a přesedni si," vyzvala ho učitelka.

Ustrnula jsem, když jsem si představila prázdné místo ve své lavici. Jak bych bez něj mohla existovat?!

Totéž si zřejmě pomyslel i Jakub. Naše pohledy se střetly. Dvě vystrašené děti, které nechápou, co se děje. Zůstali jsme sedět bez hnutí.

„Jakube!" vyzvala ho rázněji.

„Nechci si přesednout," protestoval. „Chci sedět s Romčou."

„Tvoje maminka chce, abys seděl blíž u tabule," prozradila učitelka. „Romanka zůstane na svém místě."

„Moje máma ví, že chci sedět s Romčou," vyslovil s nadějí.

„Ne, tvoje maminka chce, abys seděl ve druhé lavici," trvala učitelka na svém. Netvářila se nadšeně, zřejmě jí to samotné bylo nepříjemné.

Jakub vyskočil na nohy. „Nebudu sedět ve druhé lavici!" vykřikl. „Nikdy tam nebudu sedět!" Najednou vyběhl ze třídy ven.

Vyděšená učitelka utíkala za ním. My ostatní jsme se taky vyhrnuli na chodbu, zvědaví, co bude následovat. Jakub zaběhl na chlapecké toalety, kde se zavřel v kabince. Zamknout se nedala, a tak držel kliku, aby učitelce zabránil otevřít dveře.

„Budu sedět s Romčou!" křičel v amoku.

Stála jsem mezi ostatními spolužáky a nechápala, co se s mírumilovným Jakubem stalo. Srdce mi bilo jako o závod, zrudly mi tváře, protože na mě všichni hleděli, jako bych byla za všechno zodpovědná.

Nakonec se na chlapeckých toaletách objevila ředitelka a všechno se rázem vyřešilo. Jakub si mohl zase sednout ke mně a po obědě se ve škole opět zjevila paní Turanová.

Byla jsem zmatená. Opravdu mě tak moc nenávidí?

„Tvoje máma nás chtěla rozdělit," řekla jsem Jakubovi cestou ze školy. Kráčeli jsem po chodníku u trávníku, kde